

NOWE ŻYCIE

piśmo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe
Wychodzi W NIEDZIELE I CZWARTKI.

Nr 11

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.

PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrový lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwyczajne 10 gr.
Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

Twórcy czy grabarze

Żydzi starali się o to, żeby wyrobić wśród narodów europejskich przekonanie, że oni są twórcami rozwoju gospodarczego. Historia Polski uczy, że rola żydów w naszych dziejach gospodarczych była bezwzględnie ujemna. Prof. Rybarski w pracy swojej: „Handel i polityka handlowa Polski w XVI stuleciu” dochodzi do następującego wniosku:

„Żydzi w Polsce nie byli tymi drożdżami, na których dopiero zakwitło bujniejsze życie ekonomiczne. Byli fermentem, który rozszedził dawną organizację gospodarczą, a na jej miejsce nie stworzył czegoś, co by podniosło siłę ekonomiczną kraju.”

Nic też dziwnego, że wielki kaznodzieja królewski i prorok narodu ks. Skarga w swoich pismach niejednokrotnie zwracał uwagę na niebezpieczeństwo żydowskie. Przypisuje im sprowadzenie w przyszłości klęski gospodarczej. Również mieszczaństwo z Wielkopolski, syn burmistrza m. Pily, Stanisław Staszic, jeden z twórców Konstytucji 3 Maja, pragnąc jak najściślej zespoleń narodu, domaga się wyłączenia z organizmu narodowego wszystkich żywiołów obcych, dla spójności narodu niebezpiecznych. Jest on stanowczym przeciwnikiem udziału żydów w życiu narodowym i gospodarczym Polski. W osobnej rozprawie „O przyczynach szkodliwości żydów” ubolewa nad tym, że „kiedy żydów, jako zarazę, niszczącą postęp, cywilizację narodów, wypędzono z Hiszpanii, z Francji, z Niemiec i innych krajów Europy, a pod karą śmierci, jako wyjętych z wszelkiego prawa, nie wpuszczano do Rosji,—natenczas sami Polacy otwierali im wszelkie granice, dali przytułek i większą swobodność, niż rodowitym mieszczaństwu i rolnikom.” Ten błąd przeszłości, łącznie z brakiem stałego wojska i wyborem króla, doprowadził państwo do upadku. Staszic powiada dalej: „Chociażby nawet ciało polityczne nie było podzielone, chociażby po podziale znowu zjednoczonym zostało, przecież z tą wewnętrzną skazą żydowską nigdy nie może zebrać właściwych sobie sił, ani czerstwości, musi nazawsze być tylko wynędzniałe i nikczemne.” Staszic w swoich uwagach o żydach wylicza szereg szkodliwych właściwości, nazywa ich tajemniczym zakonem, niebezpiecznym związkiem, który podkopywa narody, w najistotniejszych częściach.

Zasłużyli oni na to, aby ich z kraju wydalić. W rozprawie pt. „Ród ludzki” powraca do sprawy żydowskiej i pisze: „Żydzi z pozorów zdają się być Polakom użytecznymi. Rzeczywiście zaś oni w narodzie polskim niszczą wszelki przemysł, tamują postęp rolnictwa, nie pozwalają powstać miastom polskim, niszczą rękodzielnie, organizują wyłącznie handel, przybyszami będąc, coraz więcej naród polski od siebie zawisłym czynią.”

Zapamiętać należy, że tę prawdę o żydach podał do wiadomości i ku pamięci swojemu narodowi uczony, marzący o szczęściu narodu i całej ludzkości, widzący jasno wady swego narodu i wskazujący drogi, prowadzące ku jego odrodzeniu.

Prof. Rybarski, pisząc rozprawę o programie gospodarczym Polski w ustępie, który jest poświęcony sprawie żydowskiej, („Myśl Narodowa” z dn. 3 stycznia b.r.) pisze:

„Polska doszła do największego rozkwitu gospodarczego w wieku XVI. Wtedy brała wielki udział w handlu europejskim, wywoziła zboże, towar leśny, wół, skóry i t.d. W handlu tym bardzo mali mieli udział żydzi. Ówczesne rzemiosło i przemysł polski dźwignęły się bez współdziałania żydów. Po miastach polskich były nieliczne grupki żydowskie. Trudnili się oni tu i ówdzie lichwą, dzierżawili cła, myta, zwłaszcza na Wschodzie. Im bardziej handel w Polsce upadał, tym większy w nim udział żydów. Pod koniec XVIII w. przy upadku Polski na targach w Lipsku z Polski uczestniczą w nich niemal wyłącznie żydzi.”

Żydzi — pisze prof. Rybarski — nie są dobrodziejstwem dla naszego gospodarstwa. Gdyby obfitość żydów była zapewnieniem gospodarczej pomyślności, byłibyśmy jednym z najbogatszych krajów świata. Tymczasem jesteśmy jednym z najbiedniejszych narodów europejskich. Jeżeli w Polsce nie ma być nędzy, to ziemia polska nie potrafi udźwignąć tej paromilionowej masy żydowskiej. Przeważna część ludności polskiej zajmuje się rolnictwem, a prawie połowa żydowskiej masy żyje bezpośrednio i pośrednio z handlu wiejskiego. Gdy ze wsi znikną żydowscy karczmarze, sklepikarze, dzierżawcy sadów i pachciarze, powiększy się udział rolnictwa w dochodzie społecznym przez zmniejszenie ilości pośredników. Nadmiar ludności wiejskiej znajdzie w poważnej części zatrudnienie w handlu.

Najdostojniejszemu Arcypasterzowi

Archidiecezji Wileńskiej

J.E. Ks. Arcybiskupowi - Metropolicie

ROMUALDOWI JAŁBRZYKOWSKIEMU

z okazji Jego Imienin w dniu 7.II zasyła
najserdeczniejsze korne życzenia

AD MULTOS ANNOS

Wydawnictwo „Nowe Życie”

Z radością przeto należy patrzeć na żywiołowy ruch, który idzie przez Polskę, aby przede wszystkim wieś i sąsiednie miasteczka w zupełności odżydzić.

Karol Wierczak.

Woroszyłow a proces moskiewski

Ryga-(ATE). Z Moskwy donoszą: na tie kilkakrotnych niedomówień podczas procesu centrum trockistowskiego na temat osoby Tuchaczewskiego oraz nieustannych ataków ze strony młodych komunistów na jego osobę, miało dojść — jak słychać — do rozmowy pomiędzy Stalinem a Woroszyłowem, który w sposób kategoryczny protestował przeciwko mieszanin czerwonej armii w sprawy polityczne.

W przystępie szczerości Woroszyłow miał oświadczyć Stalinowi, że z marszałkami sowieckiej armii nie postępuje się w ten sposób, jak z „żydami — zdrajcami Z.S.R.R.”.

Stosunki w Czechosłowacji

Jeden z przywódców ruchu katolickiego w Czechosłowacji ks. poseł B. Staszek wygłosił w Pradze w klubie politycznym „Przytomność” (Współczesność) odczyt na temat polityki katolików czechosłowackich. Katolicyzm w Czechosłowacji odgrywa obecnie poważną rolę. Katolicka partia ludowa pracuje dla zgody w koalicji rządowej, złożonej z katolików i socjalistów, gdyż inna koalicja dzisiaj jest niemożliwa. W koalicji rządowej istnieje pewne rozdźwięki, pochodzące z pobudek politycznych. Przeciwko obecnemu prezydentowi Beneszowi tworzy się front, do którego chciano wciągnąć i katolicką partię ludową. Ale zabiegi te nie odniosły skutku, gdyż front ów konspirował przeciw jednolitości Czechosłowacji.

Zjednoczenie stronnictw chrześcijańskich na Węgrzech

Wszystkie chrześcijańskie stronnictwa parlamentu węgierskiego połączyły się w jedno stronnictwo, które nosi nazwę: Zjednoczona partia chrześcijańska. Partia liczy 22 posłów. Prezesem został hr. Jan Zichy. Nowa partia żąda zachowania zasad sprawiedliwości chrześcijańskiej i konstytucji węgierskiej oraz zapowiada walkę z demagogią.

Wywiad z Prymasem Hiszpanii

Wychodzący w Saragocie dziennik „El Noticiero” podaje wywiad z prymasem Hiszpanii kardynałem Goma y Tomas, który po powrocie z Rzymu chwilowo przebywał w Pampelunie. Według obliczeń Prymasa liczba ofiar wśród duchowieństwa, pomordowanych przez czerwonych, wynosi od 4 do 5 tysięcy osób. Dokładnej liczby ustalić jeszcze nie można. Przed wojną domową Hiszpania posiadała około 35 tysięcy księży i zakonników. Straty w duchowieństwie w poszczególnych diecezjach nie są jednakowe, np. w archidiecezji toledańskiej zabito 150 kapłanów, w tej liczbie w samym Toledo 80 księży. Prymas Goma y Tomas wskazuje na potrzebę odbudowy zniszczonych kościołów i na konieczność przeniesienia kapłanów z diecezji mniej poszkodowanych do tych miejscowości, gdzie księża zostali wymordowani. Wywiad kończy ks. kardynał tymi słowami: „Nastrojeny jestem optymistycznie. Ufam w Opatrzność i wierzę w Hiszpanię. Zwycięstwo jej będzie początkiem końca komunizmu w Europie i na całym świecie”.

Zażegnanie zatargu gdańskiego

Wolne miasto Gdańsk często miało zatargi z Polską. Zatargi te są likwidowane za pomocą porozumień polsko gdańskich. Ale Gdańsk latem roku ubiegłego rozpoczął zatarg z Ligą Narodów i nie chciał uznać praw komisarzy Ligi, który urządzone w Gdańsku.

Obecnie z Genewy nadeszła wiadomość, że zatarg gdański genewski został zażegnany. Przyczynił się do tego minister polski p. Beck, którego wnioski zostały przyjęte przez obie strony. Gdańsk przyrzekł szanować wszystkie prawa Polski i uznać prawa komisarzy Ligi Narodów. Oby to przyrzeczenie zostało dotrzymane.

Wystawa międzynarodowa w Pradze

W roku 1942 odbędzie się w Pradze czeskiej wielka wystawa międzynarodowa. Rząd czechosłowacki ma zamiar w ciągu pięciu lat poczynić odpowiednie przygotowania do wystawy, a przede wszystkim wybudować kolej podziemną pod Pragę. Pozatym mają być przebudowane dworce kolejowe, rozszerzone niektóre ulice i uregulowane wybrzeża Wławy. Koszty tych robót mają wynosić 3 miliardy koron.

Głośny proces prasowy

Wójt gminy pod zarzutami nadużyć

Dnia 3 lutego rozpoczął się w Sądzie okręgowym w Grodnie proces przeciwko p. Antoniemu Patli, b. redaktorowi „Grodzieńskiego Expressu Porannego”. Pismo to wychodziło w zeszłym roku w czasie, gdy w rządzie nastąpiły pewne zmiany, zapowiadające naprawę naszych nienormalnych stosunków wewnętrznych. To też „Express” w szeregu artykułów ostro wystąpił przeciwko nadużyciom w administracji państwowej, w urzędach lub w samorządach. Ponieważ „Express” uchodził za pismo prorządowe, artykuły domagające się naprawy wywołały ogromne wrażenie, zaczęło się bowiem kielkować przekonanie, że nadużycia zostaną wyteplone. Niestety, radość z tego powodu była krótka, gdyż „Express”, a po nim i „Dzień Polski” wkrótce przestały wychodzić z powodu rozmaitych trudności, głównie natury materialnej. Dzisiaj po istnieniu tych pism pozostało tylko wspomnienie, i tylko echo procesów sądowych od czasu do czasu odświeża w pamięci opinii poruszane dawniej sprawy na łamach „Expressu” czy „Dnia Polskiego”.

Jedno takie echo odezwalo się w dniu 3 lutego w postaci rozprawy sądowej za artykuł „Expressu”, noszący tytuł „Z galerii samorządowców”. Artykuł nie był skonfiskowany, a sprawę do sądu wniosł prokurator, oskarżając p. red. A. Patlę z artykułu 255 k.k., który przewiduje karę aresztu do 2 lat i karę grzywny za zniewagę osoby lub urzędu.

Oskarżony p. Patla przyznał się do napisania artykułu do „Expressu”, do winy zaś nie przyznał się, wyjaśniając, że działał w obronie uzasadnionego interesu publicznego. Na dowód prawdy przytoczył cały szereg nadużyć wójta gminy Holynka Kozieradzkiego. Ze względu na toczącą się sprawę nadużyć tych nie przytaczamy.

Prokurator powołał dwóch świadków, którzy mieli wzmocnić podstawę oskarżenia. Świadek oskarżenia Osmak nie miał nic do zeznania, natomiast drugi świadek oskarżenia b. redaktor odpow. p. Przewoźnik złożył wyczerpujące zeznanie, w którym potwierdził zarzuty, stawiane wójcie Kozieradzkiemu. Świadek ten pozatym twierdził, że o nadużyciach wójta wiedział inspektor samorządowy p. Grzybowski, lecz nie reagował. Następnie zeznawali świadkowie obrony: Antoni Żebrowski, radny gminy i członek Rady powiatowej Pejczek, b. urzędnik gminy Kozłowski, Bender, Huryń i Wacław Hoppe. Wszyscy ci świadkowie potwierdzali zarzuty o nadużyciach wójta Kozieradzkiego, a świadek Hoppe chciał zeznawać o rzadach p. inspektora Grzybowskiego, co nie było objęte aktem oskarżenia i przez sędziego przerwane.

Po zeznaniach powyższych świadków rozprawa sądowa została przerwana do dnia 15 lutego.

Głód grozi powiatowi brasławskiemu

Uboży powiat brasławski nawiedzony został w roku zeszłym klęską posuchy, która spowodowała katastrofalny nieurodzaj, grożący obecnie głodem a na wiosnę trudnościami w obsianiu pola.

Na terenie powiatu znajduje się obecnie 6.967 rodzin, składających się 31.263 osób, potrzebujących pomocy siewnej i w odżywieniu. Potrzeba około 691.106 kg. żyta, 300.106 kg. jęczmienia i ziemniaków 327.353 kg. Pomocy tej udzielić należy przede wszystkim bezrolnym i małorolnym, których stan materialny jest wyjątkowo ciężki.

Pomocy tej należy powiatowi brasławskiemu udzielić jak najprędzej i to nie w formie gotówkowej, lecz wyłącznie w naturze.

Premie P. R. O.

Dnia 30 stycznia 1937 r. odbyło się w P.K.O. siódme publiczne premowanie książeczek na wkłady oszczędnościowe premiowane serii III-ej. W premowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 stycznia 1937 r.

Premie po zł. 1.000—padły na nr.:
162.315 186.369 190.576 232.923 244.857.

Premie po zł. 500—padły na nr.:
150.491 152.691 154.699 160.627
166.108 187.096 226.881 169.252
189.146 232.326 171.046 193.802
233.670 174.374 193.808 239.833
176.499 199.871 240.716 184.386
200.393 241.646 184.900 207.347
245.075 185.214 209.152 249.027

Premie po zł. 250—padły na nr.:
150.355 151.380 154.570 157.466
157.467 157.915 158.341 158.374
161.351 161.433 162.900 164.901
172.481 173.195 174.759 177.036
181.853 181.854 182.324 185.628
189.467 190.249 195.071 195.361
201.029 206.214 208.486 208.720
221.394 221.641 222.703 223.494
230.809 232.506 232.783 235.234
238.632 238.781 240.097 241.547
251.447 158.594 165.856 177.353
185.669 185.719 185.890 187.493
196.090 197.725 199.501 200.126
209.707 210.602 216.342 219.999
223.503 224.829 225.222 225.419
235.629 236.087 237.469 238.444
250.988 251.008 251.216 251.324
158.709 158.994 161.133
166.154 169.035 169.398
178.681 178.849 181.125

Poza tym zostało wylosowanych 263 premii 100 złotych.

Po raz drugi padły premie na następujące książeczki: zł. 500 na nr. 251.221, zł. 250 — na nr. 158.041, 166.907, 172.374, zł. 100—na nr. 167.095, 184.705, 190.104, 197.786, 207.404, 220.752.

Ogółem padło 383 premie na łączną kwotę zł. 66.400.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych Serii III jest stały wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Książeczki serii III, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas nie podjęte:

Zł. 250—nr.nr. 166.759, 210.695.
Zł. 100 — nr.nr. 151.722, 162.818, 173.574, 176.980, 184.923, 234.188, 235.636, 241.708.

Gospodarcza współpraca Polski i Rumunii

Przed kilku dniami bawił w Warszawie gubernator Rumuńskiego Banku Narodowego p. Constantinescu. Wizyta miała na celu nawiązanie ściślejszego kontaktu gospodarczego między Rumunią a Polską. W październiku r.ub. zawarty został układ handlowy rumuńsko-polski. Obecnie chodzi o to, aby układ ten przyniósł jak największe korzyści Polsce i Rumunii. Od roku 1928 do r. 1935 handel polsko-rumuński stale zanikał: przywóz Polski z Rumunii spadł z 38 do 5, a wywóz z 54 do 8 milionów złotych. Stan ten powinien obecnie zmienić się gruntownie.

Wyjaśnienie Stronnictwa Narodowego

Sekretariat Stronnictwa Narodowego w Grodnie nadesłał nam nast. pismo:

Wiec antykomunistyczny, zapowiedziany na dzień 31.1 b.r., został odłożony z powodu nieotrzymania sali.

Jednak to nie znaczy, że wiec nie odbędzie się, a Stronnictwo Narodowe w Grodnie będzie starało się występować zawsze publicznie, licząc się nie będzie z opinią gazet żydowskich, bo ona nie osiągnie polskiego narodowca.

Za Zarząd Mancewicz.

Łatwiej wielbładowi przez ucho igielne

niż zdobyć majątek, nie grając na loterii, która przynosi tysiące wygranych i obdarza ludzi szczęściem i dobrobytem na całe życie... Kto wierzy w swoje prawo do szczęścia, ten powinien niezwłocznie zamówić szczęśliwy los I klasy w kolekturze

A. Wolańska

Centrala, Warszawa, Nowy Świat № 19.

Konto P. K. O. Nr. 7192.

Zamówienia zamiejskowe wysyłamy odwrotną pocztą.

Ciągnięcie I klasy 38-ej Loterii Państwowej rozpoczyna się 18-go lutego.

Cena losu 40 zł., ćwiartka 10 zł.

38-ma Loteria Państwowa

Co jest korzystniejsze dla graczy loteryjnych: czy zwiększenie wartości poszczególnych wygranych—oczywiście kosztem ich ilości, czy też, przeciwnie, podzielenie większych wygranych i wzmocnienie w ten sposób ich liczby?

Rozstrzygnąć to pytanie w sposób, któryby zadowolili wszystkich graczy, jest rzeczą niemożliwą, gdyż zdania pod tym względem są bardzo podzielone. Można jednak ułożyć plan tak, by znalazły w nim swój wyraz rozmaite poglądy i, pozostawiając najatrakcyjniejsze wielkie wygrane, poświęcić pozostałe w celu zwiększenia liczby średnich wygranych.

Na drogę tę weszła już Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej dawniej, kasując wszystkie wygrane ponad sto tysięcy złotych, z wyjątkiem miliona, w klasie czwartej, a następnie ograniczając w tej klasie ilość wygranych po sto tysięcy złotych i wprowadzając nowy typ po siedemdziesiąt pięć tysięcy. Dzięki temu oraz innym posunięciom, zamiast poprzednich czterech wygranych stu tysięcy, osiągnięto możliwość utworzenia trzech wygranych po sto i czterech po siedemdziesiąt pięć tysięcy — razem więc siedem wygranych większych, nie licząc miliona oraz normalnej ilości średnich wygranych.

W rozpoczynającej się trzydziestej ósmej Loterii posunięto się jeszcze o krok dalej. Pozostawiono mianowicie w każdej z pierwszych trzech klas tylko po jednej stu tysięcy wygranej, w klasie czwartej zaś — dwie; skasowano zupełnie normalne wygrane po dwadzieścia tysięcy złotych, pozostawiając je jedynie w postaci t.zw. wygranych dziennych w ilości odpowiadającej liczbie dni ciągnięcia. Wprowadzono natomiast nowy typ wygranych po piętnaście tysięcy oraz po trzydzieści i siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych. Te ostatnie dwie wygrane figurują w planie dla drugiej, trzeciej i czwartej klasy.

Co się tyczy wygranych dziennych, to obecnie istnieć ich będą dwa typy — jeden w wysokości, jak to już wspomnieliśmy, dwudziestu tysięcy, drugi zaś — pięciu tysięcy złotych. Przyznawane one będą w sposób następujący: w każdym dniu ciągnięcia którejkolwiek z klas, z wyjątkiem ostatniego dnia ciągnięcia każdej z tych klas, na pierwszy zwitek z numerem wyciągnięty z koła przypadnie wygrana dzienna w wysokości 5.000 zł., przy losowaniu więc tego numeru zwitek z wygraną nie będzie wyciągany z koła z wygranymi. We wszystkich klasach po wylosowaniu wszystkich wygranych każdego dnia wylosowany będzie jeden zwitek z numerem, na który przypadnie dzienna wygrana w wysokości 20.000 zł.

Wspomniemy jeszcze o powiększeniu ilości dni ciągnięcia o jeden w

każdej klasie, dzięki czemu kończyć się one będą codziennie wcześniej. Z tej inowacji najbardziej zadowolona będzie prasa codzienna, gdyż ułatwi to jej publikowanie pełnych nieurzędowych tabel. Kogo interesuje szczegółowy plan, przepisy i regulamin gry trzydziestej ósmej Loterii Państwowej, ten zaznajomić się może z nimi w każdej kolekturze. Te ostatnie obowiązane są okazywać właściwe druki wszystkim, którzy tego zażądają, nie tylko swoim klientom.

Ogólne zasady gry loteryjnej nie uległy zresztą żadnym zmianom, zwłaszcza, że szereg reform, wprowadzanych stopniowo, poczynawszy od 26-ej Loterii, wykazuje stałą swą żywotność i celowość.

Ukraińcy w obronie białorusinów

Pismo ukraińskie „Dilo” w nr. 10 streszcza mowę posła ukraińskiego Z. Pelenskyja, który dnia 15.1 r.b. wystąpił w Sejmie w obronie białorusinów, zarzucając władzom polskim, że dążą do wynarodowienia ludności białoruskiej. Poseł Pelenskyj nie przeczył, że wśród białorusinów szerzy się komunizm, lecz twierdził, że za to jest odpowiedzialna polityka polska. Ciekawym jest, że stanowisko posła ukraińskiego, jak pisze „Dilo” poparł gen. Żeligowski. Czyżby gen. Żeligowski nie widział niebezpieczeństwa komunizmu wśród białorusinów?

Nienormalne stosunki w bankach

W dniach od 31 stycznia do 2 lutego odbył się w Warszawie zjazd pracowników bankowych. Zjazd ujawnił nienormalne stosunki, panujące w bankach. Dyrektorzy banków nie chcą zawierać umowy zbiorowej z pracownikami. Pensje dyrektorów są bardzo duże, a pracowników bardzo małe. W niektórych bankach pensja dyrektora jest większa, niż pensje wszystkich pracowników, których liczba częstokroć wynosi sto osób. Pozatym dyrektorzy banków otrzymują odszkodowania, dochodzące niejednokrotnie do sumy pół miliona złotych (dyrektor Goldklang — Bank Handlowy). Zjazd poczynił starania, aby te nienormalne stosunki naprawić.

Najlepsze filmy

Dorocznym zwyczajem ogłoszono w tym roku listę najlepszych 10 filmów produkcji 1936 roku. Wśród nich znalazły się „Romeo i Julia”, „Jestem niewinny” oraz „Dzieci ulicy”. Ten ostatni film jeszcze nie był w Polsce grany.

Czytajcie i prenumerujcie „Nowe Życie”

Kronika

GRODNO, dnia 7 lutego 1937 roku

KALENDARZYK

7.II. Niedziela Zapuszna. Romuśd.
Ryszard. Sulistaw.
Wschód słońca 7.01.
Zachód słońca 16.18.
8.II. Poniedziałek. Jan z Maty.
Gniewomir.
9.II. Wtorek. Zapusty. Cyryl. Apolonia.
10.II. Środa. Popielec. Post i wstrze-
mięliwość. Scholastyka.

Daty historyczne. Dnia 9.II.1919 r.
Pierwsze posiedzenie Sejmu ustawo-
dawczego. Dnia 10.II. Osiemnasta
rocznica odzyskania przez Polskę
morza.

Wykład p. inż. Piotrowskiego.
Dnia 8 b.m. na uniwersytecie pow-
szecznym Macierzy w Grodnie, ul.
Orzeszkowej 17 p. inż. Piotrowski,
docent politechniki warszawskiej, wy-
głosił dwa bardzo ciekawe referaty
p.t. „Urbanistyka”. Temat rozbudowy
i rozwoju miast polskich jest bardzo
aktualny. Dlatego też wykłady p.
inż. Piotrowskiego powinny zgroma-
dzić jak największą ilość słuchaczy.

Przykład godny naśladowania.
W dniu 10 stycznia r.b. odbyło się
przedstawienie w lokalu publicznej
szkoły powszechnej w Masztalerzach
gm. Lonna powiatu grodzieńskiego,
urządzone przez kierowniczkę tejże
szkoły p. Kamile Solowiejową. Cal-
kowity czysty dochód w sumie
63 zł. 05 gr. został przekazany Ko-
munalnej Kasie Oszczędności w
Grodnie na rzecz Funduszu Obrony
Narodowej, z tego 15 proc. na po-
moc zimową dla bezrobotnych.

Trzy ostatnie przedstawienia
„Pygmaliona” z Marią Fiszer-
Chmurkowską. Dziś w sobotę dnia
6 b.m. o godz. 8.30 wieczorem oraz
jutro w niedzielę o godz. 4.30 po
południu i 8.30 wieczorem odbędą
się trzy nieodwołalnie ostatnie przed-
stawienia słynnej komedii G. B.
Shaw’a — „Pygmalion” z p. Marią Fi-
szer-Chmurkowską, która po powro-
cie do zdrowia kreuje kapitalną rolę
Elizy Doolittle. Bilety po cenach
od 25 gr. do 1 zł.

**„Romans” ze Stanisławą Maza-
rekówną.** We wtorek dnia 9 b.m.
odbędzie się premiera sztuki E.
Sheldona — „Romans”, w której głów-
ną rolę kobiecą śpiewaczki Rity
Cavallini — odtworzy pozyskane do
tej sztuki przez Dyрекcję Teatru
znakomita artystka i ulubienica na-
szej publiczności Stanisława Mazare-
kówna.

W głównych rolach męskich pp.:
A. Łodziński, jako pastor Armstrong;
L. Łętowski (markiz de Rochard);
inne role spoczywają w rękach pp.:
Brochockiej, Szyszko-Bohusz, Iwczen-
ko, Kamelskiej, Bieleckiego, Krze-
mienieckiego, Piotrowskiego, Wró-
blewskiego i innych. Opracowanie
sceniczne Artura Horwatha, dekoracje
Wł. Łopusznika.

**Dancing — Czarna Kawa w „Ro-
yalu”.** W niedzielę dn. 7 b.m. Katol.
Stow. Kobiet przy farze grodzień-
skiej urządzi w „Royalu” dancing
z czarną kawą w godzinach od 5 do
8 wiecz. Wstęp 50 gr. Dochód prze-
znaczony na zakup książek do biblio-
teki parafialnej, którą Stow. prowa-
dzi od kilku lat z wielkim poży-
tkiem szerokich mas.

Organizatorki mają nadzieję, że ta
impreza zostanie poparta przez na-
szą inteligencję, która umie łączyć
przyjemne z pożytecznym.

Podziękowanie. Stowarzyszenie
Pań Miłosierdzia św. Wincentego
a Paulo przy ul. Horodniczańskiej
nr. 23 składa najserdeczniejsze po-
dziękowanie wszystkim ofiarodaw-
com i ofiarodawczyniom za pamięć i
chęć ulżenia nędzy wyjątkowej, zo-
stającej pod naszą opieką, jak rów-
nież członkom Banku Rzemieślni-
czego za ofiarę, złożoną z racji po-
grzebu ś.p. Jana Wasilewskiego na
zasilek naszej kasy. — Z ofiar odzie-
żowych, złożonych w roku 1936, roz-
dano: bielizny używanej 20 sztuk,
koszul nowych 28 sztuk, ubrań 62
sztuki, obuwia 34 pary oraz drobnych

PAPIERY PROCENTOWE:

PREMIOWĄ POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ,
PREMIOWĄ POŻYCZKĘ DOLAROWĄ,
4% POŻYCZKĘ KONSOLIDACYJNĄ i inne

KUPUJE I SPRZEDAJE

Hipoteczny Bank Spółdzielczy

w GRODNI Dominikańska 16.

Komunikat

Niniejszym uprzejmie powiadamy Szanowną pub-
liczność, że w najbliższych dniach zostanie otwarte nowe kino

„MAŁE — LUX”

Kino to znajduje się w znanym lokalu przy ulicy Horo-
dniczańskiej 10. W lokalu tym po gruntownym remoncie
zainstalowano najnowszą aparaturę dźwiękową.

Dyrekcja.

rzeczy, jako to: pończoch, skarpetek,
chusteczek, fartuszków, beretów —
60 sztuk.

Nabożeństwo 40-godzinne. W
kościółce S.S. Nazaretanek dn. 6 lu-
tego o godz. 6 ej wiecz rozpoczyna
się 40 to godzinne nabożeństwo, któ-
re trwać będzie przez trzy dni. Dnia
9 lutego nastąpi zakończenie o godz.
6-iej wiecz. Msze św. odprawiane bę-
dą: 1-sza o 6-iej rano 2-ga o g. 9-iej
i suma o godz. 10 m. 15. Nauki
podczas sumy i wieczornych nabo-
żeństw głosić będzie ks. Karol Bro-
de, misjonarz z Wilna.

Wielki Post

We Środę Popielcową dnia 10 lu-
tego rozpoczyna się Wielki Post,
który będzie trwał do południa Wiel-
kiej Soboty, do dnia 27 marca.
W Środę Popielcową oraz we wszyst-
kie piątki i soboty Wielkiego Postu
obowiązuje zachowanie postu i
wstrzemięliwości, t.j. przyjmowanie
posiłku do sytości raz na dzień oraz
powstrzymanie się od mięsa i po-
traw mięsnych. We wszystkie inne
dni Wielkiego Postu, oprócz niedziel,
obowiązuje tylko post, t.j. jednorazo-
wy posiłek dzienny do sytości. Pra-
wo postu nie zabrania rano i wie-
czorem pozątem przyjmować posił-
ków lekkich. We wszystkie dni Wiel-
kiego Postu prócz piątków i sobót wol-
no używać wszystkich potraw mięsnych
i mięsa, ale tylko raz na dzień. Za
potrawy mięsne uważa się rosół,
mięso i wyroby mięsne. Omasty z
tłuszczów zwierzęcych są zawsze do-
zwolone. W niedzielę Wielkiego Po-
stu post i wstrzemięliwość nie są
nakazane. W kalendarzyku, druko-
wanym w naszej kronice, będziemy
podawali, kiedy obowiązuje post i
wstrzemięliwość.

Do wstrzemięliwości obowiązani
są wszyscy po roku 7 życia, do po-
stu zaś obowiązani są ci, którzy
ukończyli 21 rok życia aż do zace-
tego roku sześćdziesiątego.

Od Środy Popielcowej do Niedzie-
li Wielkanocnej wesel i zabaw pub-
licznych urządzić nie wolno.

Na mocy indultu Stolicy Apostol-
skiej, udzielonego d. 4.X.1933 r. dla
archid. Wileńskiej, czas Spowiedzi
i Komunii wielkanocnej trwa od
pierwszej niedzieli W. Postu do
Trójcy św. wyłącznie.

Najgłośniejsi aktorzy

Amerykańskie pismo filmowe „Mo-
tion Picture Herald” ogłosiło listę
najpopularniejszych aktorów i aktorek
film. świata. Wśród gwiazderów na
pierwszym miejscu stoi Clark Gable.
Na czwartym miejscu znajduje się
Robert Taylor. (Clarka Gable a ujrzy-
my w „Nie ufaj mężczyznom” z
Joan Crawford, a Roberta Taylora
obok Greta Garbo w „Damie Ka-
meliowej”).

Wśród pierwszych 10 nazwisk spo-
tykamy jeszcze Laurela i Hardy’ego,
którzy ostatnio wysuwają się na
czoło najlepszych komików świata.

Odznaczenie Greta Garbo

Greta Garbo została odznaczona
zaszczytnym orderem „Litteribus et
Artibus” przez króla Szwecji. Prasa
szwędzka jednogłośnie uznaje prawa
znakomitej „damy kameliowej” do
tego zaszczytu.

Rozwiązana Rada Miejska w Poznaniu zakłada protest

Poznań (ATE). W poniedziałek wie-
czorem odbyło się poufne posiedze-
nie rozwiązanej Rady Miejskiej, na
którym klub narodowy radziecki
uchwalił wniesienie skargi do Naj-
wyższego Trybunału Administracyjne-
go przeciwko rozwiązaniu Rady Mie-
skiej na podstawie art. 69 ustawy
samorządowej. Rozwiązanie to — zda-
niem klubu narodowego — winno być
nastąpić na podstawie art. 50 i wów-
czas wybory musiałyby się odbyć w
ciągu trzech miesięcy od daty rozwią-
zania Rady.

Sztuka o dyktatorze

W Teatrze Stanowym w Pradze od-
była się premiera nowej sztuki pisa-
rza dramatycznego, znanego również
w Polsce, Karola Czapka p.t. „Biała
choroba”. Sztuka odzwierciedla wal-
kę o pokój i zdrowie. Burzycielem
pokoju jest dyktator, który nie może
się opamiętać nawet wtedy, gdy sam
zachorował na straszliwą „białą choro-
bę,” podobną do trądu. Sztuka wy-
wołała ogromne wrażenie.

Grecki Don Juan

W Salonikach odbyła się rozprawa
sądowa przeciwko 27 letniemu Das-
sacisowi. Obszerny akt oskarżenia
zarzucał mu niedotrzymanie obietnic
mażeńskich wobec wielu młodych
dziewcząt, których zdołał omdać
swym młodzieńczym czarem. Wszyst-
kie panny szły za nim jak w ogień.
Oczarowywał je i przyrzekał zawarcie
małżeństwa — co jednak kończyło się
tylko na słowach. Rozprawa odbyła
się w głównej sali sądu i zgromadzi-
ła tłumy świadków płci pięknej.
Oprócz tego na proces przybyły ro-
dziny poszkodowanych pań, od któ-
rych Dassacis wyludził poważne kwoty,
jako zaliczkę na posag.

Ogólna liczba przesłuchanych przez
sąd osób wyniosła nienotowaną jesz-
cze ilość, bo 170. Wszystkie te panie,
wśród których nie brakło nawet
50-letnich osób, padły ofiarą tego
greckiego Adenisa. Wyrok był suro-
wy. Sąd, opierając się na licznych
dowodach, skazał młodzieńca na 12
lat więzienia.

Kino w pałacu królewskim

Młody król Egiptu kazał sobie za-
instalować w swym pałacu kino.
Pierwszym inauguracyjnym filmem
było „San Francisco.” Król podzięko-
wał przedstawicielowi „Metro Goldwyn-
Mayer” za wrażenia, które wyniósł
z tego filmu.

CHORZY NA PŁUCA

Każdy, kto cierpi na kaszel, bron-
chit, chrypkę, zaflegmienie płuc,
oraz kokiusz, powinien natychmiast
zabrać się do leczenia. Dobrym
środkiem na choroby płuc oka-
zał się preparat FAGOSOL. Przy
użyciu FAGOSOLU zmniejsza się
kaszel. FAGOSOL dostać można we
wszystkich aptekach. Skł. gł. apteka
H. Rosenstadta, Warszawa, Plac Grzy-
bowski 10.
6-4

KRAWIEC

J. Sadowski

Grodno, ul. Orzeszkowej nr. 2

Niniejszym podaję do wiado-
mości, że od 1 stycznia 1937 r.
otworzyłem **Chrześcijański Za-
kład Krawiecki** dla robót dam-
skich i męskich. Wykonanie so-
idne. Ceny dostępne.

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400

Poleca: Perfumy, wody ko-
łońskie i wyroby kosmetyczne.
Pomoce szkolne do gabinetów
chemicznych i fizycznych,

PRACOWNIA OBUWIA

W. Lipczyński

Grodno, ul. Brygidzka 5

Robota solidna

Ceny niskie

Sklep owocowo-spożywczy

„Oszczędność”

Grodno, róg Bośniańskiej

i Orzeszkowej poleca

Sz. Klienteli dobre i tanie

towary

FIRMA

„PIAST”

Grodno, ul. Pocztowa 20.

poleca wszelkie towary kolonial-
ne, wędliny litewskie, żywieckie
i wołyńskie, szynki bekonowe
„Polo,” sery, masło, jaja, miód
lipcowy — wszystko w najlepszych
gatunkach i po najniższych
cenach.

WIKIADY

OSZCZĘDNOŚCIOWE

W

KK

RENTOWNOŚĆ

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

W GRODNI

TEATR MIEJSKI W GRODNI

Im. ELIZY ORZESZKOWEJ pod dyr. J. GRODNICKIEGO

We wtorek dnia 9 lutego 1937 r.

Premiera

„Romans”

sztuka E. Sheldona.

STANISŁAWA MAZAREKÓWNA w roli Ryty Cavallini

Reżyseria: A. HORWATH

Początek o g. 8 m 30 wiecz. Bilety w kasie teatru

Kolektura O. MAREJNE

Grodno, Dominikańska 13, tel. 207

POLECA SZCZĘŚLIWE LOSY I-ej KLASY

nadchodzącej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej

Zamiejscowe zamówienia załatwia się odwrotną pocztą.

Konto P. K. O. nr. 80.679.

Na karnawał

KOSZULE FRAKOWE

KOKARDKI BIAŁE I CZARNE

POŃCZOCHY JEDWABNE

KWIATY DO SUKIEN

W dużym wyborze i po cenach najniższych poleca

f-ma Józef MIKO

Dominikańska 19 tel. 356

P A L T A — JESIONKI

Kurtki myśliwskie

Burki podróżne

Kapelusze i czapki

Bonzurki, swetry wełniane, wiatrówki

WIELKI WYBÓR KONFEKCJI

poleca firma Władysława Cichockiego

Grodno, Orzeszkowej 4 (naprzeciw Starostwa).

NAJWIĘKSZA FABRYKA w EUROPIE

Zjednoczone Zakłady Włókiennicze

K. Scheiblera i L. Grohmana

S-ka Akeyjna w Łodzi zaprasza P.T. mieszkańców Grodna i okolicy do zwiedzenia całkowitej kolekcji swych wyrobów,

w czasie BIAŁEGO TYGODNIA,

który urządzi począwszy od dn. 20 stycznia r.b. w znanej firmie:

Skład Sukna Fabryk Bielskich i Skład Futer

Kazimierza STASZEWSKIEGO

w Grodnie, przy ul. Dominikańskiej nr. 18 tel. 315.

W okresie białego tygodnia f-ma K. Staszewski będzie sprzedawać wszystkie wyroby nasze ściśle po CENACH FABRYCZNYCH.

Zjednoczone Zakłady Włókiennicze

K. Scheiblera i L. Grohmana

S-ka Akeyjna w Łodzi.

Ostatnie nowości!

Na sezon zimowy i karnawałowy poleca

„TKANINA”

Anna Wiśniewska

GRODNO, DOMINIKAŃSKA 9

Obsługa solidna

CENY NISKIE

Pierwszorzędny Zakład Krawiecki

T. Kazimierczyka

przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów obstalunki

Grodno, ul. Napoleona 9

Firma chrześcijańska

Chrześcijański Zakład Krawiecki

Absolwenta paryskiej akademii kroje i szyja

Stanisława Brażuka

Grodno, Brygidzka 11

przyjmuje wszelkie roboty damskie i męskie w zakresie krawiectwa wchodzące. Wykonanie solidne

Chrześcijański Zakład Krawiecki

M. BARANOWSKIEGO

Grodno, Brygidzka 7

ZAWIADAMIA, iż wprowadził specjalny dział ubiorów dla duchowieństwa.

Przyjmuje zamówienia na sutanny, płaszcze i futra. 4—8

NOWE KINO
ul. Brygidzka 2

„HELIOS”

CENY OD 25 GR.

Film przedstawiający łyzy i uśmiechy raju dziecięcego z paryskiej ochronki p.t.

Oskarżam cię matko!

W rol. gl. MADELENE RENAULT i MARY BERRY

Nad program: najnowsze aktualności P.A.T. i piękny dod.

Pocz. seansów: 5,30 7, 9,15, w niedzielę i sobotę seansy popoł. o godz. 1, 3 i t.d.

DŹWIĘKOWIEC

Dominikańska 26

„Apollo”

Wstęp od 40 gr.

Pocz. seans.: 5.7.9.15

Dziś nasz wielki rodak

Jan Kiepura

We wspaniałym filmie wiedeńskim p.t.

W blasku słońca

przy udziale pięknej LILI v HOHENBERG

Nad program: aktualia i przepiękne dodatki PAT-a

Kino dźwiękowe

Pocztowa, 4

„P A N”

WSTĘP

od 25 gr.

Dziś film p.t.

ŻÓŁTY SKARB

W rolach głównych:

Gary Cooper i Madeleine Carroll

Nad program: aktualia i dodatki

Kino DŹWIĘKOWE

Orzeszkowej nr. 15

„UCIECHA”

WSTĘP

25 gr.

Dziś wielki podwójny program!

POTĘPIENIEC

PAT i PATACHON
jako jazzbandziściNad program: najnowsze aktualności PAT i przep. dodatki
Pocz. sean. od g. 5, 7, 9,15. W niedzielę i święta od g. 11,15